

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 30.3.2006

KOM(2006) 145 v konečnom znení

2006/0048 (CNS)

Návrh

**ROZHODNUTIE RADY A PREDSTAVITEĽOV VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV
EURÓPSKEJ ÚNIE, KTORÍ SA STRETLI V RÁMCI ZASADNUTIA RADY**

**o podpísaní a dočasnom uplatňovaní euro-stredomorskej dohody o leteckej doprave
medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Marockým
kráľovstvom na druhej strane**

Návrh

**ROZHODNUTIE RADY A PREDSTAVITEĽOV VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV
EURÓPSKEJ ÚNIE, KTORÍ SA STRETLI V RÁMCI ZASADNUTIA RADY**

**o uzatvorení euro-stredomorskej dohody o leteckej doprave medzi Európskym
spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na
strane druhej**

(predložené Komisiou)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1) KONTEXT NÁVRHU

- **Dôvody a ciele návrhu**

Euro-stredomorská dohoda o leteckej doprave medzi Európskym spoločenstvom a Marockým kráľovstvom bola dohodnutá na základe mandátu Rady z decembra 2004.

- **Všeobecný kontext**

Na základe rokovacích smerníc mandátu bolo znenie marockej dohody schválené v referende počas záverečného kola rokovaní 14. decembra 2005 a parafoval ho podpredseda Barrot a pán Ghellab, minister zariadení a dopravy Maroka, pri príležitosti prvej konferencie ministrov dopravy Euromed, ktorá sa konala v Marakeši 15. decembra 2005. Podpísanie dohody sa plánuje na prvý polrok 2006.

- **Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu**

V oblasti návrhu neexistujú žiadne ustanovenia.

- **Súlad s inými politikami a cieľmi Únie**

Marocká zmluva je celkom prvým krokom v procese posilňovania vzťahov v oblasti letectva medzi Európskym spoločenstvom a krajinami susediacimi s EÚ, tak ako sa uvádza v oznámení Komisie KOM(2005) 79 v konečnom znení, v konečnom znení „Rozvoj vonkajšej politiky Spoločenstva v oblasti letectva“.

2) KONZULTÁCIE SO ZÚČASTNENÝMI STRANAMI A HODNOTENIE VPLYVU

- **Konzultácie so zúčastnenými stranami**

Metódy konzultácií, hlavné cieľové odvetvia a všeobecný profil účastníkov

Počas celého procesu rokovania pomáhalo Komisii poradné fórum zastupujúce priemysel, ktoré sa do rokovania aktívne zapájalo.

Zhrnutie odpovedí a spôsob ich zohľadnenia

S poradným fórom sa uskutočnilo viac ako 6 stretnutí, na ktorých sa predložil vtedajší aktuálny návrh dohody. Všetky pripomienky sa riadne zobrali do úvahy.

- **Zhromažďovanie a využívanie odborných poznatkov**

Zhromažďovanie a využívanie externých odborných poznatkov nebolo potrebné.

- **Hodnotenie vplyvu**

Dohoda prispeje k dosiahnutiu najvyššieho možného stupňa konverencie medzi Marokom a Európskou úniou vo veciach, ktoré sú v sektore letectva dôležité z hľadiska hospodárskeho, sociálneho a ochrany životného prostredia.

Hospodárske hľadisko: V dohode sa stanovuje, že marockí dopravcovia prijímajú tie isté normy, ktoré uplatňujú dopravcovia Spoločenstva v záležitostiach bezpečnosti, zabezpečenia lietadiel a hospodárskej súťaže;

Životné prostredie: Maroko tiež prijme všetky nariadenia, ktoré sa týkajú sektoru letectva;

Sociálne hľadisko: Maroko tiež prijme európske normy o sociálnych záležitostiach, ktoré sa týkajú letectva.

V dohode sa ráta s ochrannými ustanoveniami, ktoré umožnia rýchly zásah v prípade odchýlky.

3) PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

- **Zhrnutie navrhovaných opatrení**

Pretože vzťah medzi Marokom a Európskou úniou dosiahol pokročilú fázu, výsledkom marockej dohody bude hladká integrácia marockého dopravného trhu do jednotného európskeho trhu prostredníctvom dvojstupňového prístupu, ktorý vždy vychádza z troch pilierov zahraničnej politiky v oblasti letectva: z konvergencie právnych predpisov (integrácia leteckých nariadení ES, účasť na jednotnom európskom vzdušnom priestore) s cieľnou technickou pomocou (prostredníctvom nástrojov, ako je napr. PAST), čo vedie k najvyššiemu možnému stupňu otvorenia trhu. Výsledkom toho by bolo neobmedzené obchodné prostredie, kde prevádzkovatelia sú slobodní pri prijímaní obchodných rozhodnutí a kde pracujú podľa najvyšších noriem v oblastiach bezpečnosti leteckej dopravy, bezpečnostnej ochrany civilného letectva, ochrany životného prostredia a spotrebiteľa.

- **Právny základ**

Článok 80 ods. 2 v spojení s prvou vetou prvého pododseku článku 300 ods. 2 a článkom 300 ods. 4.

- **Zásada subsidiarity**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje v prípade, ak návrh nespadá do výlučnej pôsobnosti Spoločenstva.

Členské štáty nemôžu dostatočne dosiahnuť ciele tohto návrhu z tohto(týchto) dôvodu(dôvodov).

Euro-stredomorská dohoda v oblasti letectva medzi Spoločenstvom a Marockým kráľovstvom nie je len dohodou s cieľom otvoriť trhy medzi dvomi zmluvnými stranami, ale obsahuje taktiež rozsiahle zosúladenie leteckých právnych predpisov s časťami kľúčových právnych predpisov Spoločenstva, vrátane bezpečnostných a hospodárskych predpisov, a najmä právnych predpisov o hospodárskej súťaži, predpisov manažmentu letovej prevádzky a ochrany spotrebiteľa. Dohoda by tiež ponúkla postupné otváranie sa prístupu na trh medzi Marokom a EÚ, čo by poskytlo značné príležitosti pre cestujúcich a priemysel na oboch stranách. Nakoniec táto dohoda poskytuje konkrétny príklad toho, čo je možno dosiahnuť v rámci euro-stredomorského partnerstva.

Činnosť Spoločenstva bude úspešnejšia pri dosahovaní cieľov návrhu z tohto (týchto) dôvodu(dôvodov).

Dohoda umožňuje súčasné rozšírenie jej podmienok na 25 členských štátov, uplatňujúc tie isté pravidlá bez rozdielu, a je prínosom pre všetkých leteckých dopravcov Spoločenstva bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. Títo dopravcovia môžu teraz vykonávať prevádzku slobodne z akéhokoľvek miesta v Európskej únii na akékoľvek miesto v Maroku.

Trhové príležitosti sa teraz tiež zlepšia: pri počte obyvateľov Maroka približne 31 miliónov a počte obyvateľov EÚ 450 miliónov súčasný ročný nárast leteckej dopravy je už okolo 7 %. Odstránenie kapacitných obmedzení medzi Marokom a EÚ môže tiež pritiahnuť nových účastníkov trhu a vytvoriť príležitosti letov na letiská s nedostatočným počtom letov. Nové práva pri zdieľaní kódov a prenájme lietadiel s posádkou a prevádzkovými službami poskytne ďalšie príležitosti pre dopravcov a rozvinie sa trh.

Ďalej zosúladienie leteckých právnych predpisov možno dosiahnuť len na úrovni Spoločenstva, keďže právne predpisy Spoločenstva sú začlenené do pôsobnosti tejto dohody.

Z tohto dôvodu je návrh v súlade so zásadou subsidiarity.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z tohto (týchto) dôvodu(dôvodov).

Už v prvej etape sa zriadi spoločný orgán na prerokovanie záležitostí, ktoré sa týkajú implementácie dohody a tiež bude rozhodovať o integrácii nových právnych predpisov do nej. Spoločný výbor sa bude snažiť o rozvíjanie dohody, zameranie sa na sociálne otázky a ekonomické návrhy vlastníctva a riadenia. Spoločný výbor sa bude skladať zo zástupcov Komisie a členských štátov.

Členské štáty budú ďalej pokračovať v uskutočňovaní tradičných správnych úloh, ktoré vykonávajú v súvislosti s medzinárodnou leteckou dopravou, ale podľa spoločných jednotne uplatňovaných pravidiel.

- **Výber nástrojov**

Navrhované nástroje: iné.

Iné prostriedky by neboli vhodné z tohto (týchto) dôvodu(dôvodov).

Bilaterálne letecké vzťahy možno zadokumentovať len prostredníctvom medzinárodných dohôd.

4) **VPLYV NA ROZPOČET**

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Spoločenstva.

5) **ĎALŠIE INFORMÁCIE**

- **Simulácia, skúšobná fáza a prechodné obdobie**

Tento návrh mal alebo bude mať skúšobné obdobie.

- **Európsky hospodársky priestor**

Navrhovaný zákon sa týka EHP, a preto by mal byť rozšírený na Európsky hospodársky priestor.

Návrh

**ROZHODNUTIE RADY A PREDSTAVITEĽOV VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV
EURÓPSKEJ ÚNIE, KTORÍ SA STRETLI V RÁMCI ZASADNUTIA RADY**

**o podpísaní a dočasnom uplatňovaní euro-stredomorskej dohody o leteckej doprave
medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Marockým
kráľovstvom na druhej strane**

(Text s významom pre EHP)

**RADA EURÓPSKEJ ÚNIE A PREDSTAVITELIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV
EURÓPSKEJ ÚNIE, KTORÍ SA STRETLI V RÁMCI ZASADNUTIA RADY
EURÓPSKEJ ÚNIE,**

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 80 ods. 2,
v spojení s prvou vetou prvého pododseku článku 300 ods. 2 a článku 300 ods. 4,

keďže:

- (1) Komisia dohodla v mene Spoločenstva a členských štátov Euro-stredomorskú dohodu o leteckej doprave s Marockým kráľovstvom (ďalej len „dohoda“).
- (2) Dohoda bola parafovaná 14. decembra 2005 v Marakeši.
- (3) Dohodu by malo podpísať a dočasne uplatňovať Spoločenstvo a členské štáty, s výhradou jej možného neskoršieho uzavretia.
- (4) Je potrebné stanoviť prípravy rokovania na účasť Spoločenstva a členských štátov v spoločnom výbore, zriadenom podľa článku 21 dohody, a v arbitrážnych konaniach, stanovených v článku 22 dohody, ako aj na implementáciu určitých ustanovení dohody vrátane tých, ktoré sa týkajú ochranných opatrení, udeľovania a zrušenia obchodných práv a určitých záležitostí bezpečnosti a bezpečnostnej ochrany letectva,

ROZHODLI TAKTO:

Článok 1 (Podpis)

S výhradou jej možného neskoršieho uzavretia sa predseda Rady týmto oprávňuje určiť osobu splnomocnenú podpísať v mene Spoločenstva Euro-stredomorskú dohodu o leteckej doprave medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na druhej strane. Znenie dohody je pripojené k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2 (Predbežné uplatňovanie)

Kým dohoda vstúpi do platnosti, Spoločenstvo uplatňuje predbežne dohodu odo dňa, keď ju strany podpísali.

Článok 3 (Spoločný výbor)

1. Spoločenstvo a členské štáty sú zastúpené v spoločnom výbore zriadenom podľa článku 21 dohody predstaviteľmi Komisie a členských štátov.
2. Komisia určí pozíciu, ktorú prijímú Spoločenstvo s členskými štátmi v rámci spoločného výboru, pokiaľ ide o zmenu a doplnenie príloh k dohode, akékoľvek záležitosti spadajúce do článku 6 alebo 7 dohody alebo akúkoľvek záležitosť, ktorá je vo výlučnej právomoci Spoločenstva. Vo všetkých ostatných prípadoch pozíciu Spoločenstva určí Rada rozhodujúca kvalifikovanou väčšinou na základe návrhu Komisie.
3. Komisia predkladá pozíciu Spoločenstva a členských štátov v rámci spoločného výboru.

Článok 4 (Arbitráž)

1. Komisia zastupuje Spoločenstvo a členské štáty v arbitrážnom konaní podľa článku 22 dohody.
2. Na základe návrhu Komisie prijme Rada rozhodnutie o pozastavení uplatňovania výhod podľa článku 22 ods. 6 dohody. Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou.
3. Komisia rozhoduje o akomkoľvek náležitom opatrení, ktoré sa prijme podľa článku 22 dohody v otázkach, ktoré spadajú do výlučnej právomoci Spoločenstva, za pomoci špeciálneho výboru zástupcov členských štátov, ktorých menuje Rada.

Článok 5 (Ochranné opatrenia)

1. Komisia prijme rozhodnutie prijať ochranné opatrenia podľa článku 23 dohody na základe vlastnej iniciatívy alebo na požiadanie členského štátu a bude jej pomáhať špeciálny výbor zástupcov členských štátov, ktorých menuje Rada.
2. Ak členský štát požiadá Komisiu, aby uplatnila ochranné opatrenia, na podporu svojej žiadosti poskytne Komisii informácie, ktorými svoju žiadosť odôvodní. Komisia prijme rozhodnutie na základe tejto žiadosti do jedného mesiaca alebo v súrnych prípadoch do 10 pracovných dní a informuje Radu a členské štáty o svojom rozhodnutí. Ktorýkoľvek členský štát môže toto rozhodnutie Komisie predložiť Rade do 10 pracovných dní od jeho oznámenia. Rada môže do jedného mesiaca od postúpenia prijať iné rozhodnutie. Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou.

Článok 6 (obchodné práva)

1. Členské štáty informujú Komisiu v časovom predstihu o akomkoľvek rozhodnutí, ktoré plánujú prijať podľa článkov 3 a 4 dohody.
2. Ak Komisia kedykoľvek zistí, že rozhodnutie, ktoré členský štát prijal alebo plánuje prijať podľa článkov 3 a 4 dohody, je s dohodou nezlučiteľné, obráti sa s rozhodnutím na členský štát a požiada ho, aby prijal vhodné opatrenie, tak aby bolo v súlade s dohodou. Komisia o tomto rozhodnutí informuje Radu a ostatné členské štáty. Ktorýkoľvek členský štát môže toto rozhodnutie Komisie predložiť Rade do 10 pracovných dní od jeho oznámenia. Rada môže do jedného mesiaca od postúpenia prijať iné rozhodnutie. Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou.

Článok 7 (Bezpečnosť)

Členské štáty informujú Komisiu bezodkladne o návrhoch alebo oznámeniach, ktoré predložili alebo dostali podľa článku 13 dohody.

Článok 8 (Bezpečnostná ochrana)

Členské štáty informujú Komisiu bezodkladne o návrhoch alebo oznámeniach, ktoré predložili alebo dostali podľa článku 14 dohody.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

Návrh

**ROZHODNUTIE RADY A PREDSTAVITEĽOV VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV
EURÓPSKEJ ÚNIE, KTORÍ SA STRETLI V RÁMCI ZASADNUTIA RADY**

**o uzatvorení euro-stredomorskej dohody o leteckej doprave medzi Európskym
spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na
strane druhej**

**RADA EURÓPSKEJ ÚNIE A PREDSTAVITELIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV,
KTORÍ SA STRETLI V RÁMCI ZASADNUTIA RADY,**

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 80 ods. 2 v
spojení s prvou vetou prvého pododseku článkov 300 ods. 2 prvým pododsekom článku 300
ods. 3 a článkov 300 ods. 4,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

keďže:

- (1) Komisia dohodla v mene Spoločenstva a členských štátov Euro-stredomorskú dohodu
o leteckej doprave s Marockým kráľovstvom (ďalej len „dohoda“).
- (2) Dohoda bola podpísaná
- (3) Túto dohodu by malo schváliť Spoločenstvo a členské štáty.
- (4) Je potrebné stanoviť prípravy rokovania na účasť Spoločenstva a členských štátov
v spoločnom výbore, zriadenom podľa článku 21 dohody, a v arbitrážnych konaniach,
stanovených v článku 22 dohody, ako aj na implementáciu určitých ustanovení dohody
vrátane tých, ktoré sa týkajú ochranných opatrení, udeľovania a zrušenia obchodných
práv a určitých záležitostí bezpečnosti a bezpečnostnej ochrany letectva,

ROZHODLI TAKTO:

Článok 1 (Schválenie)

1. Euro-stredomorská dohoda o leteckej doprave medzi Európskym spoločenstvom
a jeho členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na druhej strane
sa týmto v mene Spoločenstva schvaľuje. Znenie dohody je pripojené k tomuto
rozhodnutiu.
2. Po ukončení vnútorných postupov na uvedenie tejto zmluvy do platnosti každý
členský štát doručí sekretariátu a Rade diplomatickú nótu v zmysle článku 29
dohody.

3. Predseda Rady sa týmto oprávňuje určiť osobu splnomocnenú v mene Spoločenstva a členských štátov na doručenie diplomatických nót Marockému kráľovstvu podľa článku 29 dohody. *[vychádzajúc z článku 25 dohody so Spojenými štátmi, ktorých právny odbor odporúča zaradenie do článku 29]*

Článok 2 (Spoločný výbor)

1. Spoločenstvo a členské štáty sú zastúpené v spoločnom výbore zriadenom podľa článku 21 dohody predstaviteľmi Komisie a členských štátov.
2. Komisia určí pozíciu, ktorú prijímú Spoločenstvo s členskými štátmi v rámci spoločného výboru, pokiaľ ide o zmenu a doplnenie príloh k dohode, akékoľvek záležitosti spadajúce do článku 6 alebo 7 dohody alebo akúkoľvek záležitosť, ktorá je vo výlučnej právomoci Spoločenstva. Vo všetkých ostatných prípadoch pozíciu Spoločenstva určí Rada rozhodujúca kvalifikovanou väčšinou na základe návrhu Komisie.
3. Komisia predkladá pozíciu Spoločenstva a členských štátov v rámci spoločného výboru.

Článok 3 (Arbitráž)

1. Komisia zastupuje Spoločenstvo a členské štáty v arbitrážnom konaní podľa článku 22 dohody.
2. Na základe návrhu Komisie prijme Rada rozhodnutie o pozastavení uplatňovania výhod podľa článku 22 ods. 6 dohody. Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou.
3. Komisia rozhoduje o akomkoľvek náležitom opatrení, ktoré sa prijme podľa článku 22 dohody v otázkach, ktoré spadajú do výlučnej právomoci Spoločenstva za pomoci špeciálneho výboru zástupcov členských štátov, ktorých menuje Rada.

Článok 4 (Ochranné opatrenia)

1. Komisia prijme rozhodnutie prijať ochranné opatrenia podľa článku 23 dohody na základe vlastnej iniciatívy alebo na požiadanie členského štátu a bude jej pomáhať špeciálny výbor zástupcov členských štátov, ktorých menuje Rada.
2. Ak členský štát požiadá Komisiu, aby uplatnila ochranné opatrenia, na podporu svojej žiadosti poskytne Komisii informácie, ktorými svoju žiadosť odôvodní. Komisia prijme rozhodnutie na základe tejto žiadosti do jedného mesiaca alebo v súrnych prípadoch do 10 pracovných dní a informuje Radu a členské štáty o svojom rozhodnutí. Ktorýkoľvek členský štát môže toto rozhodnutie Komisie predložiť Rade do 10 pracovných dní od jeho oznámenia. Rada môže do jedného mesiaca od postúpenia prijať iné rozhodnutie. Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou.

Článok 5 (Obchodné práva)

1. Členské štáty informujú Komisiu v časovom predstihu o akomkoľvek rozhodnutí, ktoré plánujú prijať podľa článkov 3 a 4 dohody.
2. Ak Komisia kedykoľvek zistí, že rozhodnutie, ktoré členský štát prijal alebo plánuje prijať podľa článkov 3 a 4 dohody, je s dohodou nezlučiteľné, obráti sa s rozhodnutím na členský štát a požiada ho, aby prijal vhodné opatrenie, tak aby bolo v súlade s dohodou. Komisia o tomto rozhodnutí informuje Radu a ostatné členské štáty. Ktorýkoľvek členský štát môže toto rozhodnutie Komisie predložiť Rade do 10 pracovných dní od jeho oznámenia. Rada môže do jedného mesiaca od postúpenia prijať iné rozhodnutie. Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou.

Článok 6 (Bezpečnosť)

Členské štáty informujú Komisiu bezodkladne o návrhoch alebo oznámeniach, ktoré predložili alebo dostali podľa článku 13 dohody.

Článok 7 (Bezpečnostná ochrana)

Členské štáty informujú Komisiu bezodkladne o návrhoch alebo oznámeniach, ktoré predložili alebo dostali podľa článku 14 dohody.

V Bruseli

*Za Radu
Predseda*

PRÍLOHA
EURO-STREDOMORSKÁ DOHODA O LETECKEJ DOPRAVE
MEDZI
EURÓPSKYM SPOLOČENSTVOM
A JEHO ČLENSKÝMI ŠTÁTMI na jednej strane
A
MAROCKÝM KRÁĽOVSTVOM na druhej strane

BELGICKÉ KRÁĽOVSTVO,
ČESKÁ REPUBLIKA,
DÁNSKE KRÁĽOVSTVO,
SPOLKOVÁ REPUBLIKA NEMECKO,
ESTÓNSKA REPUBLIKA,
HELÉNSKA REPUBLIKA,
ŠPANIELSKÉ KRÁĽOVSTVO,
FRANCÚZSKA REPUBLIKA,
ÍRSKO,
TALIANSKA REPUBLIKA,
CYPERSKÁ REPUBLIKA,
LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,
LITOVSKÁ REPUBLIKA,
LUXEMBURSKÉ VEĽKOVODSTVO,
MAĎARSKÁ REPUBLIKA,
MALTSKÁ REPUBLIKA,
HOLANDSKÉ KRÁĽOVSTVO,
RAKÚSKA REPUBLIKA,
POĽSKÁ REPUBLIKA,
PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,
SLOVINSKÁ REPUBLIKA,
SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FÍNSKA REPUBLIKA,

ŠVÉDSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA,

Zmluvné strany Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ďalej len „členské štáty“ a

EURÓPSKE SPOLOČENSTVO,

ďalej len „Spoločenstvo“, na jednej strane a

MAROCKÉ KRÁĽOVSTVO,

ďalej len „Maroko“, na strane druhej,

So želaním podporovať medzinárodný systém leteckej dopravy založený na spravodlivej hospodárskej súťaži medzi leteckými dopravcami na trhu s minimálnymi zásahmi a reguláciou so strany vlády;

So želaním rozširovania príležitostí medzinárodnej leteckej dopravy vrátane rozvoja leteckých sietí prostredníctvom na uspokojenie potrieb cestujúcich a prepravcov výhodnými službami leteckej dopravy;

So želaním umožniť leteckým dopravcom ponúkať konkurenčné služby a ceny za cestovanie a prepravu na otvorených trhoch;

So želaním, aby liberalizovaná dohoda bola prínosom pre všetky sektory odvetvia leteckej dopravy vrátane pracovníkov leteckých dopravcov;

So želaním zabezpečiť najvyšší stupeň bezpečnosti a ochrany medzinárodnej leteckej dopravy a znova zdôrazňujúc vážne znepokojenie nad skutkami a hrozbami proti ochrane lietadiel, ktoré ohrozujú bezpečnosť osôb a majetku a nepriaznivo vplyvajú na prevádzku leteckej dopravy a podkopávajú dôveru verejnosti v bezpečnosť civilného letectva;

Berúc na vedomie Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve, ktorý bol 7. decembra 1944 otvorený na podpis v Chicagu;

So želaním zabezpečiť vyrovnané podmienky hospodárskej súťaže pre leteckých dopravcov;

Uznávajúc, že vládne dotácie môžu mať nepriaznivý dosah na hospodársku súťaž leteckých dopravcov a môžu ohroziť základné ciele tejto dohody;

Potvrdzujúc dôležitosť ochrany životného prostredia pri rozvoji a implementácii medzinárodnej leteckej politiky a uznávajúc práva suverénnych štátov na prijatie vhodných opatrení s týmto cieľom;

Berúc na vedomie dôležitost' ochrany spotrebiteľov vrátane ochrany, ktorú poskytuje Dohovor o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu podpísaný v 28. mája 1999 v Montreale, keďže obidve zmluvné strany sú účastníkmi tohto dohovoru;

S úmyslom budovať na sústave existujúcich dohôd o leteckej doprave s cieľom otvorenia prístupu na trhy a maximálneho zvýšenia výhod pre spotrebiteľov, leteckých dopravcov, pracovníkov a verejnosti na obidvoch stranách;

Berúc do úvahy, že dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Marokom môže predstavovať referenciu v euro-stredomorských leteckých vzťahoch, s cieľom plne propagovať výhody liberalizácie v tomto veľmi dôležitom hospodárskom sektore;

Berúc na vedomie, že cieľom tejto dohody je jej uplatňovanie postupným a jednotným spôsobom a že vhodným mechanizmom možno zabezpečiť ešte bližšiu harmonizáciu s právnymi predpismi Spoločenstva,

sa dohodli takto:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody, pokiaľ nie je uvedené inak, termín:

1. Termíny „dohodnutá služba“ a „určená trasa“ znamenajú medzinárodnú leteckú dopravu podľa článku 2 a prílohy 1 k tejto dohode;
2. „Dohoda“ znamená túto dohodu, jej prílohy a akékoľvek jej zmeny a doplnenia;
3. „Letecká doprava“ znamená dopravu cestujúcich, batožiny, nákladu a pošty lietadlom, a to samostatne alebo v kombinácii, ktorá sa ponúka verejnosti za úhradu alebo v prenájme, ktorá, aby nedošlo k pochybnostiam, obsahuje pravidelnú a nepravidelnú (charterovú) leteckú dopravu a len nákladné služby;
4. „Dohoda o pridružení“ znamená euro-stredomorskú dohodu podpísanú 26. februára 1996 o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na strane druhej;
5. „Prevádzková licencia Spoločenstva“ znamená prevádzkovú licenciu vo vzťahu k leteckým dopravcom so sídlom v Európskom spoločenstve, ktorá bola udelená a udržiava sa v súlade s nariadením Rady (EHS) č. 2407/92 z 23. júla 1992 o licenciách leteckých dopravcov.

6. „Dohovor“ znamená Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve, ktorý bol 7. decembra 1944 otvorený na podpis v Chicagu a obsahuje:
- (a) akúkoľvek zmenu a doplnenie, ktoré nadobudli platnosť podľa článku 94 ods. a) dohovoru a ratifikovalo ich tak Maroko, ako i členský štát alebo členské štáty Európskeho spoločenstva a sú relevantné pre daný problém a
 - (b) akúkoľvek prílohu alebo akúkoľvek zmenu a doplnenie prílohy, prijaté podľa článku 90 dohovoru pokiaľ táto príloha alebo zmena a doplnenie sú kedykoľvek platné pre Maroko a členský štát alebo členské štáty Európskeho spoločenstva a sú relevantné pre daný problém;
7. „Náklady v plnej výške“ znamená poskytnutie služby plus primeraný poplatok za správnu réžiu a, ak to je relevantné, akékoľvek príslušné poplatky, ktoré odrážajú náklady v súvislosti s ochranou životného prostredia a uplatnené bez rozdielu štátnej príslušnosti;
8. „Zmluvné strany“ znamená na jednej strane Spoločenstvo alebo členské štáty alebo Spoločenstvo a jeho členské štáty v súlade s príslušnými právomocami a na druhej strane Maroko;
9. „Štátny príslušník“: znamená akúkoľvek osobu alebo subjekt, ktoré majú marockú štátnu príslušnosť za marockú stranu, alebo štátnu príslušnosť členského štátu za európsku stranu pokiaľ, v prípade právnickej osoby, je vždy pod skutočnou kontrolou, či už priamo, alebo väčšinou účasťou, osôb alebo subjektov, ktoré majú marockú štátnu príslušnosť za marockú stranu alebo osôb alebo subjektov, ktoré majú štátnu príslušnosť členského štátu alebo jednej z tretích krajín uvedených za európsku zmluvnú stranu v prílohe 5;
10. „Dotácie“: akýkoľvek finančný príspevok udelený orgánmi alebo regionálnou organizáciou, alebo inou verejnou organizáciou, napr. keď:
- (a) postup vlády alebo regionálneho orgánu, alebo inej štátnej organizácie zahŕňa priamy prevod prostriedkov, ako sú napr. granty, pôžičky alebo prílev majetku, prípadný priamy prevod prostriedkov do spoločnosti alebo prevzatie finančných záväzkov spoločnosti, ako sú napr. záruky na pôžičku;
 - (b) vláda alebo regionálny orgán, alebo iná štátna organizácia, sa zriekne príjmu alebo ho nevyberie, hoci je ináč splatný;
 - (c) vláda alebo regionálny orgán, alebo iná štátna organizácia poskytne tovar alebo služby, iné než všeobecnú infraštruktúru, alebo nakúpi tovar alebo služby;

- (d) vláda alebo regionálny orgán, alebo iná štátna organizácia uhrádza platby pre finančný mechanizmus alebo poverí, alebo riadi súkromný orgán, aby uskutočnil jeden alebo viac typov funkcií, uvedených v bodoch a), b) a c), ktoré by sa ináč investovali do štátu, pričom použitý postup sa skutočne neodlišuje od bežnej praxe vlády;

a ak sa tým poskytuje určitá výhoda.

11. „Medzinárodná letecká doprava“ znamená leteckú dopravu, ktorá prechádza cez vzdušný priestor nad územím viac než jedného štátu;
12. „Cena“ znamená sadzby uplatnené leteckými dopravcami alebo ich zástupcami za dopravu cestujúcich a/alebo nákladu (okrem pošty) v leteckej doprave vrátane, kde to je vhodné, pozemnej dopravy v súvislosti s medzinárodnou leteckou dopravou a podmienok, ktorým ich uplatnenie podlieha;
13. „SESAR“ znamená technickú implementáciu jednotného európskeho vzdušného priestoru, ktorá zabezpečuje koordinovaný, synchronizovaný rozvoj a rozmiestňovanie nových generácií systémov manažmentu letovej prevádzky; a
14. „Územie“ znamená Marocké kráľovstvo, oblasti na pevnine (pevnina a ostrovy), vnútrozemské vody a výsostné pobrežné vody, na ktoré sa uplatňuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva a podľa podmienok stanovených v tej zmluve a v akomkoľvek následnom právnom dokumente; Uplatňovanie tejto dohody na Gibraltárske letisko sa nedotýka príslušnej právnej pozície Španielskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva s ohľadom na spor o zvrchovanosť nad územím, na ktorom sa nachádza letisko; Uplatňovanie tejto dohody na Gibraltárske letisko sa odkladá až do nadobudnutia účinnosti opatrení v spoločnom vyhlásení prijatom ministrami zahraničných vecí Španielskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva 2. decembra 1987.

HLAVA I

HOSPODÁRSKE USTANOVENIA

Článok 2

Obchodné práva

1. Každá zmluvná strana udelí druhej zmluvnej strane okrem prípadov, ak to je inak stanovené v prílohe 1, nasledujúce práva na uskutočnenie medzinárodnej leteckej dopravy leteckými dopravcami druhej zmluvnej strany:
 - (a) právo preletu cez územie bez pristátia;
 - (b) právo zastaviť na svojom území s akýmkoľvek iným cieľom, než je nastúpenie alebo vystúpenie cestujúcich, naloženie alebo vyloženie batožiny, nákladu a/alebo pošty v leteckej doprave (účel netýkajúci sa dopravy);
 - (c) pri prevádzkovaní dohodnutej služby na určitej trase právo zastaviť na svojom území s cieľom nastúpenia alebo vystúpenia cestujúcich, naloženia alebo vyloženia nákladu a/alebo pošty v medzinárodnej leteckej doprave, a to samostatne alebo v kombinácii; a
 - (d) práva, ktoré sú inak stanovené v tejto dohode.
2. Žiadne ustanovenie tejto dohody neoprávňuje leteckých dopravcov:
 - (a) z Maroka vziať na palubu na území ktoréhokoľvek členského štátu Európskeho spoločenstva cestujúcich, batožinu, náklad a/alebo poštu prepravovanú za náhradu a určenú na iné miesto na území daného členského štátu Európskeho spoločenstva;
 - (b) z Európskeho spoločenstva vziať na palubu na území Maroka cestujúcich, batožinu, náklad a/alebo poštu prepravovanú za náhradu a určenú na iné miesto na území Maroka.

Článok 3

Oprávnenie

Po prijatí žiadostí o prevádzkové oprávnenie od leteckého dopravcu jednej zmluvnej strany príslušné orgány druhej zmluvnej strany udelia príslušné oprávnenia bezodkladne, pokiaľ:

- (a) v prípade leteckého dopravcu Maroka:
 - letecký dopravca má hlavné miesto podnikania a prípadne sídlo v Maroku a získal svoju licenciu a ostatné príslušné doklady v súlade so zákonmi Marockého kráľovstva;
 - efektívnu regulačnú kontrolu leteckého dopravcu vykonáva a udržiava Maroko; a
 - leteckého dopravcu priamo alebo prostredníctvom väčšinového vlastníckeho podielu vlastní Maroko a/alebo štátni príslušníci Maroka a vždy ho efektívne riadi Maroko a/alebo štátni príslušníci Maroka alebo ho priamo alebo prostredníctvom väčšinového vlastníckeho podielu vlastní členské štáty a/alebo príslušníci členských štátov a vždy ho efektívne riadia členské štáty a/alebo príslušníci členských štátov;
- (b) v prípade leteckého dopravcu Európskeho spoločenstva:
 - letecký dopravca má hlavné miesto podnikania a prípadne sídlo na území členského štátu Európskeho spoločenstva podľa Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a získal prevádzkovú licenciu Spoločenstva; a
 - členský štát Európskeho spoločenstva zodpovedný za vydávanie osvedčenia pre letových prevádzkovateľov vykonáva a udržiava účinnú regulačnú kontrolu leteckého dopravcu a príslušný vládny orgán civilného letectva je jasne uvedený;
 - leteckého dopravcu priamo alebo prostredníctvom väčšinového vlastníckeho podielu vlastní členské štáty a/alebo štátni príslušníci členských štátov, alebo iné štáty uvedené v prílohe 5 a/alebo príslušníci týchto iných štátov;
- (c) letecký dopravca spĺňa podmienky podľa právnych predpisov a nariadení, ktoré zmluvná strana posudzujúca žiadosť alebo žiadosti bežne uplatňuje v takýchto prípadoch; a
- (d) ustanovenia uvedené v článku 13 (Bezpečnosť letectva) a v článku 14 (Ochrana civilného letectva) sú udržiavané a spravované.

Článok 4

Zrušenie oprávnenia

1. Príslušné orgány ktorejkoľvek zmluvnej strany môžu zrušiť, dočasne pozastaviť alebo obmedziť prevádzkové oprávnenia leteckého dopravcu alebo inak pozastaviť alebo obmedziť činnosť leteckého dopravcu druhej zmluvnej strany, ak:
 - a) v prípade leteckého dopravcu Maroka:
 - letecký dopravca nemá hlavné miesto podnikania alebo prípadne sídlo v Maroku a nezískal svoju prevádzkovú licenciu a ostatné príslušné doklady v súlade s platnými zákonmi Maroka;
 - efektívnu regulačnú kontrolu leteckého dopravcu nevykonáva a neudržiava Maroko; alebo
 - leteckého dopravcu priamo alebo prostredníctvom väčšinového vlastníckeho podielu nevlastní a efektívne nekontroluje Maroko a/alebo štátni príslušníci Maroka alebo členské štáty a/alebo štátni príslušníci členských štátov;
 - b) v prípade leteckého dopravcu Európskeho spoločenstva:
 - letecký dopravca nemá hlavné miesto podnikania alebo prípadne sídlo na území členského štátu Európskeho spoločenstva podľa Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva alebo nezískal prevádzkovú licenciu Spoločenstva; členský štát Európskeho spoločenstva zodpovedný za vydávanie osvedčenia pre letových prevádzkovateľov nevykonáva a neudržiava účinnú regulačnú kontrolu leteckého dopravcu a príslušný vládny orgán civilného letectva nie je jasne uvedený; alebo
 - leteckého dopravcu priamo alebo prostredníctvom väčšinového vlastníckeho podielu nevlastnia a efektívne neriadia členské štáty a/alebo štátni príslušníci členských štátov, alebo iné štáty uvedené v prílohe 5, a/alebo štátni príslušníci týchto iných štátov.
 - c) letecký dopravca sa nepodrobil zákonom a iným právnym predpisom uvedeným v článku 5 (Uplatňovanie právnych predpisov) tejto dohody, alebo
 - d) ustanovenia uvedené v článku 13 (Bezpečnosť letectva) a v článku 14 (Ochrana civilného letectva) nie sú udržiavané a spravované.
2. Ak nie je nevyhnutné bezodkladné opatrenie s cieľom zabrániť ďalšiemu nedodržaniu pododsekov 1.c) alebo 1.d), práva, ktoré sa ustanovujú v tomto článku, sa uplatňujú len po konzultáciách s príslušnými orgánmi druhej zmluvnej strany.

Článok 4 a

Investície

Väčšinové vlastníctvo alebo efektívna kontrola leteckého dopravcu Maroka členským štátom alebo jeho štátnymi príslušníkmi alebo leteckého dopravcu Európskeho spoločenstva Marokom alebo jeho štátnymi príslušníkmi podlieha predbežnému rozhodnutiu spoločného výboru zriadeného podľa tejto dohody.

V tomto rozhodnutí sa uvádzajú podmienky spojené s prevádzkovaním dohodnutých služieb podľa tejto dohody a so službami medzi tretími krajinami a zmluvnými stranami.

Ustanovenia článku 21 ods. 9 tejto dohody sa nevzťahujú na tento typ rozhodnutí.

Článok 5

Uplatňovanie právnych predpisov

1. Zákony a iné právne predpisy, ktoré sa na území jednej zmluvnej strany uplatňujú na prílet a odlet lietadiel na toto územie alebo z tohto územia a používaných na medzinárodnú leteckú dopravu, alebo zákony a iné právne predpisy, ktoré sa týkajú prevádzkovania a navigácie lietadiel, musia leteckí dopravcovia druhej zmluvnej strany dodržiavať pri prílete lietadla.
2. Zákony a iné právne predpisy, ktoré sa na území jednej zmluvnej strany uplatňujú na prílet a odlet lietadiel na toto územie alebo z tohto územia a používaných v rámci tohto územia, alebo zákony a iné právne predpisy, ktoré sa týkajú príletu na územie a odletu z územia cestujúcich, posádky alebo nákladu (vrátane predpisov týkajúcich sa vstupu, odbavenia, prístahovalectva, pasov, colného odbavenia alebo karantény alebo v prípade pošty poštových predpisov) musia leteckí dopravcovia druhej zmluvnej strany dodržiavať.

Článok 6

Hospodárska súťaž

V rámci tejto dohody sa uplatňujú ustanovenia kapitoly II („Hospodárska súťaž a ekonomické ustanovenia“) hlavy IV dohody o pridružení okrem prípadov, ak táto dohoda obsahuje podrobnejšie predpisy.

Článok 7

Dotácie

1. Zmluvné strany uznávajú, že štátne dotácie leteckým dopravcom deformujú hospodársku súťaž alebo predstavujú hrozbu deformácie hospodárskej súťaže uprednostňovaním určitých podnikov, ktoré poskytujú letecké dopravné služby, že ohrozujú základné ciele dohody a že sú nezlučiteľné s princípom otvoreného vzdušného priestoru.
2. Ak bude nutné poskytnúť leteckému dopravcovi alebo leteckým dopravcom, ktorí pôsobia podľa tejto dohody, štátne dotácie s cieľom dosiahnuť zákonný cieľ, tieto dotácie musia byť primerané cieľu, transparentné a musia sa určiť tak, aby znížili na najnižšiu možnú mieru nepriaznivý dosah na leteckých dopravcov druhej zmluvnej strany. Zmluvná strana poskytujúca dotáciu promptne informuje druhú zmluvnú stranu o svojom úmysle udeliť dotáciu a o tom, že táto dotácia je v súlade s kritériami stanovenými v tejto dohode.
3. Ak jedna zmluvná strana je presvedčená, že dotácia, ktorú poskytla druhá zmluvná strana, prípadne verejný alebo štátny orgán iného štátu, než sú zmluvné strany, nie je v súlade s kritériami stanovenými v odseku 2, môže požiadať o zvolanie stretnutia spoločného výboru, tak ako je to ustanovené v článku 21, aby sa problémom zaoberal a vypracoval vhodné odpovede na oprávnené znepokojenie.
4. Ak spoločný výbor nemôže urovnať spor, zmluvné strany si ponechajú možnosť uplatnenia príslušných protidotačných opatrení.
5. Ustanoveniami tohto článku nie sú dotknuté zákony a iné právne predpisy zmluvných strán, pokiaľ ide o dôležité záväzky leteckých služieb a verejnej služby na územiach zmluvných strán.

Článok 8

Obchodné príležitosti

1. Leteckí dopravcovia každej zmluvnej strany majú právo si zriadiť pobočku na území druhej zmluvnej strany na propagáciu a predaj služieb v súvislosti s leteckou dopravou.
2. Leteckí dopravcovia každej zmluvnej strany majú právo v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi druhej zmluvnej strany, ktoré sa týkajú vstupu, pobytu a zamestnania, priviesť a držať na území druhej zmluvnej strany riadiacich, obchodných, technických a iných odborných zamestnancov na podporu poskytovania leteckej dopravy.

3. a) Bez toho, aby bol dotknutý pododsek b) nižšie, každý letecký dopravca má vo vzťahu k pozemnému odbaveniu na území druhej zmluvnej strany:
- (i) právo uskutočniť svoje vlastné pozemné odbavenie („vlastné odbavenie“) alebo ak sa sám rozhodne
 - (ii) právo vybrať si spomedzi súťažiacich dodávateľov, ktorí poskytujú služby pozemného odbavenia ako celok a čiastočne, ak je týmto dodávateľom na základe zákonných predpisov každej zmluvnej strany povolený prístup na trh a ak títo dodávatelia sa nachádzajú na trhu.
- b) Pre nasledujúce kategórie služieb pozemného odbavenia, t. j. odbavovanie batožiny, odbavovanie na manipulačnej ploche, odbavovanie paliva a nafty, nákladu a pošty medzi letiskovým terminálom a lietadlom, práva uvedené v bode (i) a v bode (ii) pododseku a) podliehajú len určitým špecifickým obmedzeniam priestoru alebo kapacity na základe potreby udržiavania bezpečnej prevádzky letiska. Ak takéto obmedzenia bránia vlastnému odbavovaniu alebo ak neexistuje účinná hospodárska súťaž medzi dodávateľmi, ktorí poskytujú služby pozemného odbavovania, všetky tieto služby musia byť dostupné všetkým leteckým dopravcom na rovnoprávnom a primeranom základe; ceny za tieto služby nesmú prekročiť náklady v plnej výške vrátane primeranej návratnosti aktív po odpisoch.
4. Ktorýkoľvek letecký dopravca každej zmluvnej strany sa môže zaoberať predajom služieb leteckej dopravy na území druhej zmluvnej strany priamo a/alebo podľa svojho rozhodnutia prostredníctvom svojich obchodných zástupcov alebo iných sprostredkovateľov, ktorých určí letecký dopravca. Každý letecký dopravca má právo predávať tieto dopravné služby a každý má právo si tieto dopravné služby kúpiť v mene daného územia alebo vo voľne zmeniteľných menách.
5. Každý letecký dopravca má právo zmeniť a previesť príjmy z miestneho podnikania z územia druhej zmluvnej strany na svoje domáce územie a, s výnimkou prípadov, ak to nie je v súlade so všeobecne platným zákonom alebo predpisom, do štátu alebo štátov podľa svojho vlastného výberu. Musí sa mu umožniť promptná zmena a prevod prostriedkov bez obmedzení alebo zdanenia prostriedkov vo výmennom kurze platnom pre aktuálne transakcie a prevod v deň, keď dopravca predloží prvú žiadosť o prevod prostriedkov.
6. Leteckému dopravcovi každej zmluvnej strany sa umožní, aby miestne výdavky vrátane paliva na území druhej zmluvnej strany uhrádzal v miestnej mene. Podľa svojho rozhodnutia môžu leteckí dopravcovia každej zmluvnej strany uhrádzať tieto výdavky na území druhej zmluvnej strany vo voľne zmeniteľných menách podľa miestnych právnych predpisov týkajúcich sa meny.

7. Pri prevádzkovaní alebo ponúkaní služieb podľa tejto dohody ktorýkoľvek letecký dopravca zmluvnej strany môže uzatvárať marketingové dohody o spolupráci, ako sú napr. dohody o prenájme časti kapacity alebo dohody o poskytovaní spoločných dopravných služieb s:

- a) ktorýmkoľvek leteckým dopravcom alebo dopravcom zmluvných strán; a
- b) ktorýmkoľvek leteckým dopravcom alebo dopravcami tretieho štátu; a
- c) ktorýmkoľvek pozemným alebo námorným dopravcom;

pokiaľ (i) všetci účastníci týchto dohôd majú primerané oprávnenie a (ii) dohody spĺňajú požiadavky týkajúce sa bezpečnosti a hospodárskej súťaže, ktoré sa bežne pri takýchto dohodách uplatňujú. Pokiaľ ide o osobnú dopravu pri spoločnom poskytovaní dopravných služieb, kupujúci musí byť informovaný predajnom mieste alebo v každom prípade pred nástupom cestujúcich, ktorý dopravný prevádzkovateľ bude prevádzkovať daný sektor služby.

8. a) Pokiaľ ide o dopravu cestujúcich, poskytovatelia povrchovej dopravy nebudú podliehať zákonným predpisom, ktorými sa riadi letecká doprava len na základe toho, že túto pozemnú dopravu ponúka letecký dopravca pod vlastným menom. Poskytovatelia povrchovej dopravy sa môžu rozhodnúť, či uzavruť dohody o spolupráci. Pri rozhodovaní o konkrétnej dohode pozemní dopravcovia môžu okrem iného zväžiť záujmy spotrebiteľa a technické, hospodárske, priestorové a kapacitné obmedzenia.

b) Navyiac a bez toho, aby bolo dotknuté ktorékoľvek iné ustanovenie tejto dohody, leteckým dopravcom a nepriamym poskytovateľom nákladnej prepravy zmluvných strán sa bez obmedzenia povolí v súvislosti s medzinárodnou leteckou dopravou využívať akúkoľvek povrchovú nákladnú dopravu na miesta alebo z miest na území Maroka a Európskeho spoločenstva a tretích krajín vrátane dopravy na všetky letiská a zo všetkých letísk s vybavením pre colné zaradenia a vrátane, tam kde to je možné, práv na dopravu nákladu pod colným dohľadom podľa platných právnych predpisov. V prípade takéhoto nákladu, či už sa bude presúvať povrchovou dopravou alebo letecky, sa zabezpečí prístup na letecké odbavenie. Leteckí dopravcovia sa môžu rozhodnúť, že si sami budú zabezpečovať povrchovú dopravu alebo na základe dohody s ostatnými pozemnými dopravcami vrátane povrchovej dopravy, ktorú prevádzkujú iní leteckí dopravcovia alebo nepriami poskytovatelia nákladnej leteckej dopravy. Takéto kombinované nákladné služby možno poskytovať za jednu, priamu cenu za kombinovanú leteckú a pozemnú dopravu, pokiaľ zasielateľia nebudú uvedení do omylu z hľadiska skutočností týkajúcich sa tejto dopravy.

Článok 9

Clá a poplatky

1. Pri prílete na územie jednej zmluvnej strany lietadlá prevádzkované v rámci medzinárodnej leteckej dopravy leteckými dopravcami druhej zmluvnej strany, ich bežné vybavenie, mastivá, spotrebné technické zásoby, pozemné zariadenia, náhradné diely (vrátane motorov), zásoby lietadla (vrátane, ale nie len takých položiek ako sú potraviny, nápoje a liehoviny, tabak a iné produkty určené na používanie alebo predaj pre cestujúcich v obmedzenom množstve počas letu) a ďalšie predmety určené alebo využívané výlučne v súvislosti s prevádzkou alebo údržbou lietadla v medzinárodnej leteckej doprave, budú na základe reciprocity vyňaté zo všetkých obmedzení, dane z majetku a dávok z majetku, colných poplatkov, spotrebných daní a podobných poplatkov a odvodov, ktoré a) ukladajú štátne alebo miestne orgány alebo Európske spoločenstvo a b) nie sú založené na cene za poskytované služby, pokiaľ toto zariadenie a zásoby zostanú na palube lietadla.
2. Budú tiež vyňaté na základe reciprocity z daní, odvodov, ciel a poplatkov uvedených v odseku 1 tohto článku s výnimkou poplatkov vychádzajúcich z ceny za poskytnuté služby:
 - a) zásoby v lietadle, ktoré sa privezú alebo dodajú na územie zmluvnej strany a boli zbrané na palubu v primeraných množstvách na použitie v odlietajúcom lietadle leteckého dopravcu druhej zmluvnej strany medzinárodnej leteckej dopravy, aj keď sa tieto zásoby majú čiastočne používať počas letu nad územím tej zmluvnej strany, u ktorej boli zbrané na palubu;
 - b) pozemné zariadenia a náhradné diely (vrátane motorov) dovezené na územie zmluvnej strany s cieľom servisu, údržby alebo opravy lietadiel leteckého dopravcu druhej zmluvnej strany, ktoré sa používajú v medzinárodnej leteckej doprave;
 - c) mastivá a spotrebné technické zásoby v lietadle, ktoré sa privezú alebo dodajú na územie zmluvnej strany na použitie v lietadle leteckého dopravcu druhej zmluvnej strany medzinárodnej leteckej dopravy, aj keď sa tieto zásoby majú čiastočne používať počas letu nad územím tej zmluvnej strany, u ktorej boli zbrané na palubu; a
 - d) tlačoviny, tak ako ustanovujú colné právne predpisy každej zmluvnej strany, ktoré sa privezú alebo dodajú na územie jednej zmluvnej strany a vezmú sa na palubu na použitie v odlietajúcom lietadle leteckého dopravcu druhej zmluvnej strany medzinárodnej leteckej dopravy, aj keď sa tieto zásoby majú čiastočne používať počas letu nad územím tej zmluvnej strany, u ktorej boli zbrané na palubu;
 - e) bezpečnostné a ochranné zariadenia na používanie na letiskách alebo nákladných termináloch.

3. V tejto dohode sa neoslobodzuje palivo, ktoré zmluvná strana dodala leteckým dopravcom v rámci svojho územia, od daní, odvodov, cla a poplatkov podobným tým, ktoré sú uvedené v odseku 1. Leteckí dopravcovia druhej zmluvnej strany musia dodržiavať zákony a iné právne predpisy týkajúce sa predaja, dodávania a používania leteckého paliva pri vstupe lietadla na územie prvej zmluvnej strany, na tomto území alebo pri odlete lietadla z tohto územia.
4. Môže sa od nich požadovať, aby zariadenia a zásoby, uvedené v ods. 1 a ods. 2 tohto článku, boli držané pod dohľadom alebo kontrolou príslušných orgánov.
5. Výnimky ustanovené v tomto článku sú k dispozícii tiež vtedy, ak leteckí dopravcovia jednej zmluvnej strany sa zmluvne spojili s iným leteckým dopravcom druhej zmluvnej strany, ktorý využíva podobné výnimky na pôžičku alebo prevod predmetov uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku na územie druhej zmluvnej strany.
6. Nič v tejto dohode nesmie brániť ktorejkoľvek zmluvnej strane v tom, aby uložila dane, odvody, clá a poplatky na tovar, predávaný iným spôsobom, než na spotrebu na palube pre cestujúcich počas sektora leteckej služby medzi dvoma miestami v rámci jej územia, na ktorom je dovoľené nastupovanie do lietadla a vystupovanie z lietadla.

Článok 10

Užívateľské poplatky

1. Zmluvná strana nesmie uložiť alebo dovoliť, aby sa leteckým dopravcom druhej zmluvnej strany uložili vyššie poplatky, než sú tie, ktoré sa ukladajú vlastným leteckým dopravcom, ktorí prevádzkujú podobné medzinárodné letecké služby.
2. Zvýšené alebo nové poplatky by mali nasledovať po primeraných konzultáciách medzi príslušnými finančnými orgánmi a leteckými dopravcami každej zmluvnej strany. Používateľom je potrebné oznámiť návrhy na zmeny používateľských poplatkov včas dopredu, aby mohli vyjadriť svoj názor ešte pred uskutočnením zmien. Zmluvné strany podporujú tiež výmenu tých informácií, ktoré môžu byť potrebné na presné vyhodnotenie primeranosti, odôvodnenie a určenie poplatkov v súlade s zásadami tohto článku.

Článok 11

Cenotvorba

Ceny za letecké dopravné služby poskytované v súlade s týmto článkom sa určujú voľne a nepodliehajú schváleniu, ale možno bude potrebné ich zaregistrovať len na informáciu. Ceny, ktoré sa majú účtovať za dopravu v rámci celého Európskeho spoločenstva podliehajú právnym predpisom Európskeho spoločenstva.

Článok 12

Štatistika

Príslušné orgány každej zmluvnej strany predkladajú na základe žiadosti príslušným orgánom druhej zmluvnej strany informácie a štatistiku týkajúcu sa prepravy, ktorú uskutočnili leteckí dopravcovia oprávnení jednou zmluvnou stranou na poskytovanie dohodnutých služieb na územie alebo z územia druhej zmluvnej strany, a to v rovnakom formáte ako ich vypracovali a predložili oprávnení leteckí dopravcovia svojim príslušným národným orgánom. Akékoľvek ďalšie štatistické údaje týkajúce sa prepravy, ktoré príslušné orgány jednej zmluvnej strany môžu požadovať od druhej zmluvnej strany, budú na základe žiadosti ktorejkoľvek zmluvnej strany predmetom rokovaní spoločného výboru.

HLAVA II

PRÁVNA SPOLUPRÁCA

Článok 13

Bezpečnosť letectva

1. Zmluvné strany konajú v súlade s ustanoveniami právnych predpisov o leteckej bezpečnosti Európskeho spoločenstva, bližšie uvedených v prílohe 6.A, podľa nižšie uvedených podmienok.
2. Zmluvné strany zabezpečujú, že lietadlo zaregistrované jednou zmluvnou stranou, ktoré je podozrivé z nedodržovania medzinárodných leteckých bezpečnostných noriem zavedených podľa dohovoru a ktoré pristáva na letiskách otvorených pre medzinárodnú leteckú dopravu na území druhej zmluvnej strany, sa podrobí inšpekciám na ploche príslušných orgánov druhej zmluvnej strany, na palube a v okolí lietadla s cieľom kontroly tak platnosti dokladov lietadiel a jej posádky, ako i evidentného stavu lietadla a jeho vybavenia.
3. Každá zmluvná strana môže kedykoľvek požiadať o konzultácie týkajúce sa bezpečnostných noriem, ktoré udržiava druhá zmluvná strana.
4. Nič v tejto dohode sa nesmie chápať ako obmedzenie právomoci príslušných orgánov jednej zmluvnej strany, aby prijali všetky vhodné a bezodkladné opatrenia, ak kedykoľvek zistia, že lietadlo, produkt alebo prevádzka:
 - a) nespĺňa minimálne normy zavedené podľa dohovoru alebo právne predpisy bližšie uvedené v prílohe 6.A alebo
 - b) spôsobuje vážne znepokojenie, zistené na základe kontroly uvedenej v odseku 2, že lietadlo alebo prevádzka lietadla nie je v súlade s minimálnymi normami zavedenými podľa dohovoru alebo právnych predpisov, ktoré sú bližšie uvedené v prílohe 6.A alebo
 - c) spôsobuje vážne znepokojenie, že je tu nedostatok účinnej údržby a zabezpečenia minimálnych noriem zavedených podľa dohovoru alebo právnych predpisov, ktoré sú bližšie uvedené v prílohe 6.A.
5. Ak príslušné orgány jednej zmluvnej strany prijímú opatrenia podľa odseku 4, bezodkladne informujú príslušné orgány druhej zmluvnej strany o prijatí týchto opatrení a predložia odôvodnenie svojich opatrení.
6. Ak sa opatrenia prijaté na základe uplatnenia odseku 4 i naďalej uplatňujú, aj keď dôvod na ich prijatie už pominul, vtedy každá zmluvná strana môže vec predložiť spoločnému výboru.

7. Na účely tohto článku termín „príslušné orgány“ znamená orgán štátnej správy alebo subjekty uvedené v prílohe 3. Dotknutá zmluvná strana oznámi akékoľvek zmeny a doplnenia vnútroštátnych právnych predpisov ohľadom postavenia príslušných orgánov druhej zmluvnej strane.

Článok 14

Ochrana civilného letectva

1. Keďže zabezpečenie bezpečnosti civilných lietadiel, ich cestujúcich a posádky je základnou podmienkou poskytovania služieb medzinárodnej leteckej dopravy, zmluvné strany znova zdôrazňujú svoje záväzky vzájomne zabezpečovať ochranu civilného letectva voči činom protiprávneho zasahovania (a najmä svoje záväzky podľa Chicagského dohovoru, Dohovoru o trestných činoch a niektorých iných činoch spáchaných na palube lietadla, podpísaného v Tokiu 14. septembra 1963, Dohovoru o potlačení protiprávneho zmocnenia sa lietadiel, podpísaného v Haagu 16. decembra 1970 a Dohovoru o potlačení protiprávných činov ohrozujúcich bezpečnosť civilného letectva, podpísaného v Montreale 23. septembra 1971 a Protokolu o potlačení protiprávných násilných činov na letiskách medzinárodnej leteckej dopravy, podpísaného v Montreale 24. februára 1988 a podľa Dohovoru o označovaní plastických výbušnín na účel odhalenia podpísaného v Montreale 1. marca 1991, do tej miery do akej sú obidve zmluvné strany účastníkmi týchto dohovorov, ako aj všetkých ostatných dohovorov a protokolov, týkajúcich sa bezpečnosti civilného letectva, na ktorých sa obidve zmluvné strany zúčastňujú).
2. Zmluvné strany si na požiadanie poskytnú všetku potrebnú pomoc s cieľom zabrániť činnom protiprávneho zmocnenia sa civilného lietadla a iných protiprávných činov proti bezpečnosti lietadla, jeho cestujúcich a posádky, letísk a leteckých navigačných zariadení a ďalšiemu ohrozeniu civilného letectva.
3. Zmluvné strany vo svojich vzájomných vzťahoch konajú v súlade s normami ochrany letectva do tej miery do akej ich sami uplatňujú, s odporúčanými postupmi zavedenými Medzinárodnou organizáciou civilného letectva, ktoré sa označujú ako prílohy k Chicagskému dohovoru, a to v tom rozsahu v ktorom tieto ochranné opatrenia uplatňujú zmluvné strany. Obidve zmluvné strany vyžadujú, aby prevádzkovatelia zaregistrovaných lietadiel danej zmluvnej strany, prevádzkovatelia s hlavným miestom podnikania alebo trvalého sídla na tomto území a prevádzkovatelia letísk na tomto území konali v súlade s týmito ustanoveniami o ochrane letectva.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí prijatie účinných opatrení na svojom území na ochranu lietadiel, na bezpečnostnú kontrolu cestujúcich a ich príručnej batožiny a na uskutočnenie vhodnej kontroly posádky, nákladu (vrátane príručnej batožiny) a zásob lietadla pred nastupovaním a počas nastupovania alebo nakladania a prispôbenie týchto opatrení pri zvýšení ohrozenia. Každá zmluvná strana súhlasí s tým, že sa od jej leteckých dopravcov môže požadovať, aby dodržiavali ustanovenia ochrany letectva uvedené v odseku (3), ktoré druhá zmluvná strana vyžaduje pri vstupe, pri opustení alebo počas pobytu na území druhej zmluvnej

strany. Každá zmluvná strana musí pri konkrétnom ohrození tiež priaznivo reagovať na žiadosť druhej zmluvnej strany o primerané špeciálne bezpečnostné opatrenia.

5. Ak dôjde k incidentu alebo hrozbe incidentu protiprávneho zmocnenia sa civilného lietadla alebo iných protiprávných činov proti bezpečnosti lietadiel, ich cestujúcich a posádky, letísk alebo leteckých navigačných zariadení, zmluvné strany si navzájom pomáhajú uľahčením komunikácie a ďalšími vhodnými opatreniami s cieľom rýchlo a bezpečne ukončiť tento incident alebo jeho hrozbu.
6. Ak zmluvná strana má dôvod veriť, že druhá zmluvná strana sa odchyľila od ustanovení o ochrane letectva tohto článku, táto zmluvná strana môže požiadať o bezodkladné konzultácie s druhou zmluvnou stranou.
7. Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 (Zrušenie oprávnenia) tejto dohody, ak sa nedosiahne uspokojivá dohoda do pätnástich (15) dní od dátumu žiadosti, bude to predstavovať dôvod na pozastavenie, zamietnutie, obmedzenie alebo uloženie podmienok na technické oprávnenie alebo technické povolenie leteckých dopravcov obidvoch strán.
8. Ak si to vyžiada bezprostredné alebo mimoriadne ohrozenie, môže zmluvná strana prijať predbežné opatrenie pred uplynutím (15) dní.
9. Opatrenie prijaté v súlade s odsekom 7 sa skončí dodržaním ustanovení tohto článku druhou zmluvnou stranou.

Článok 15

Manažment leteckej premávky

1. Zmluvné strany konajú v súlade s ustanoveniami právnych predpisov bližšie uvedených v prílohe 6.A, podľa nižšie uvedených podmienok.
2. Zmluvné strany sa zaväzujú na najvyšší stupeň spolupráce v oblasti manažmentu leteckej prevádzky s úmyslom rozšírenia jednotného európskeho vzdušného priestoru na Maroko s cieľom zlepšiť súčasné bezpečnostné normy a celkovú účinnosť všeobecných noriem leteckej dopravy v Európe, optimalizovať kapacity a minimalizovať oneskorenia.
3. S úmyslom uľahčiť uplatňovanie právnych predpisov jednotného európskeho vzdušného priestoru na svojich územiach:
 - a) Maroko prijíma potrebné opatrenia na prispôsobenie inštitucionálnych štruktúr manažmentu letovej premávky na jednotný európsky letecký priestor, najmä zriadením príslušných vnútroštátnych dozorných orgánov funkčne nezávislých aspoň od poskytovateľov služieb manažmentu letovej premávky; a
 - b) Európske spoločenstvo pridruží Maroko k príslušným prevádzkovým iniciatívam v oblasti leteckých navigačných služieb, vzdušného priestoru a interoperability, ktoré majú pôvod v jednotnom európskom vzdušnom

priestore, najmä prostredníctvom včasného zapojenia úsilia Maroka o zriadenie funkčných blokov vzdušného priestoru.

Článok 16

Životné prostredie

1. Zmluvné strany konajú v súlade so právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa leteckej dopravy bližšie uvedenými v prílohe 6.C podľa nižšie uvedených podmienok.
2. Nič v tejto dohode sa nesmie chápať ako obmedzujúce právomoci príslušných orgánov zmluvnej strany na prijímanie všetkých primeraných opatrení v oblasti životného prostredia medzinárodnej leteckej dopravy, uskutočňovanej podľa tejto dohody za predpokladu, že tieto opatrenia sa uplatňujú bez rozlíšenia štátnej príslušnosti na predchádzanie alebo riešenie dosahu iným spôsobom .

Článok 17

Ochrana spotrebiteľov

Zmluvné strany konajú v súlade so právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa leteckej dopravy bližšie uvedenými v prílohe 6.D.

Článok 18

Počítačový rezervačný systém

Zmluvné strany konajú v súlade so právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa leteckej dopravy bližšie uvedenými v prílohe 6.E.

Článok 19

Sociálne aspekty

Zmluvné strany konajú v súlade so právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa leteckej dopravy bližšie uvedenými v prílohe 6.F.

HLAVA III

INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

Článok 20

Interpretácia a plnenie dohody

1. Zmluvné strany prijímajú všetky vhodné opatrenia, či už všeobecné alebo konkrétne, na zabezpečenie splnenia záväzkov vyplývajúcich z tejto dohody a zdržia sa akýchkoľvek opatrení, ktoré by ohrozili dosiahnutie cieľov tejto dohody.
2. Každá zmluvná strana je zodpovedná na svojom vlastnom území za riadne plnenie tejto dohody, a najmä za plnenie nariadení a smerníc v súvislosti s leteckou dopravou uvedených v prílohe 6.
3. Každá zmluvná strana poskytne druhej zmluvnej strane všetky potrebné informácie a pomoc v prípade vyšetrovania prípadných porušení dohody, ktoré uskutočňuje druhá strana podľa príslušných kompetencií ustanovených v tejto dohode.
4. Ak zmluvné strany konajú kedykoľvek podľa právomocí, ktoré im boli touto dohodou udelené vo veciach, ktoré sú záujmom druhej zmluvnej strany a ktoré sa týkajú orgánov a podnikov druhej zmluvnej strany, príslušné orgány druhej zmluvnej strany musia byť o tom riadne informované a pred prijatím konečného rozhodnutia im musí byť daná príležitosť sa vyjadriť.

Článok 21

Spoločný výbor

1. Týmto sa zriaďuje výbor skladajúci sa zo zástupcov zmluvných strán (ďalej len spoločný výbor), ktorý je zodpovedný za správu tejto dohody a zabezpečuje jej riadnu implementáciu. S týmto cieľom predkladá odporúčania a prijíma rozhodnutia v prípadoch, ktoré ustanovuje táto dohoda.
2. Rozhodnutia spoločného výboru sa prijímajú spoločne a sú pre zmluvné strany záväzné. Zmluvné strany ich budú prijímať v súlade so svojimi vlastnými pravidlami.
3. Spoločný výbor sa stretáva v prípade potreby, ale aspoň raz za rok. Každá zmluvná strana môže požiadať o zvolanie stretnutia.
4. Zmluvná strana môže tiež požiadať o stretnutie spoločného výboru s cieľom vyriešiť akúkoľvek otázku, ktorá sa týka výkladu alebo uplatňovania tejto dohody. Takéto stretnutie sa začne pokiaľ možno čo najskôr, ale nie neskôr než dva mesiace od dátumu prijatia žiadosti, pokiaľ sa nedohodlo inak.

5. Na účely riadnej implementácie tejto dohody zmluvné strany si vymenia informácie a na požiadanie ktorejkoľvek zmluvnej strany v rámci spoločného výboru uskutočnia konzultácie.
6. Spoločný výbor prijme rozhodnutím vlastný rokovací poriadok.
7. Ak z hľadiska jednej zo zmluvných strán druhá zmluvná strana riadne neimplementuje rozhodnutie spoločného výboru, príslušná zmluvná strana môže požiadať, aby sa daná otázka prerokovala v spoločnom výbore. Ak spoločný výbor nemôže otázku vyriešiť do dvoch mesiacov od jej predloženia, požadujúca strana môže prijať primerané predbežné ochranné opatrenia podľa článku 23.
8. V rozhodnutiach spoločného výboru sa uvedie dátum jeho implementácie u jednotlivých zmluvných strán a ďalšie informácie, ktoré sa pravdepodobne budú dotýkať hospodárskych prevádzkovateľov.
9. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, ak spoločný výbor neprijme rozhodnutie v danej otázke, ktorá bola predložená do šiestich mesiacov od dátumu postúpenia, zmluvné strany môžu prijať primerané predbežné ochranné opatrenia podľa článku 23.
10. Spoločný výbor preskúma otázky týkajúce sa obojstranných investícií väčšinovej účasti alebo zmeny efektívnej kontroly leteckých dopravcov zmluvných strán.
11. Spoločný výbor tiež rozvíja spoluprácu:
 - a) podporovaním výmeny na úrovni expertov nových legislatívnych a regulačných iniciatív a vývoja vrátane oblastí ochrany, bezpečnosti životného prostredia, leteckej infraštruktúry (vrátane slotov) a ochrany spotrebiteľa;
 - b) pravidelným skúmaním sociálnych účinkov dohody pri jej implementovaní, a to v oblasti zamestnanosti a vypracúvania vhodných reakcií na záležitosti, u ktorých sa zistí, že sú oprávnené;
 - c) prihliadaním na potencionálne oblasti na ďalší rozvoj dohody, vrátane odporúčaní týkajúcich sa zmien a doplnení dohody.

Článok 22

Riešenie sporov a arbitráž

1. Akýkoľvek spor týkajúci sa uplatňovania alebo výkladu tejto dohody, ktorý nebol vyriešený v súlade s článkom 21, môže každá strana predložiť spoločnému výboru. Na účely tohto článku asociačná rada zriadená podľa asociačnej dohody koná ako spoločný výbor.
2. Spoločný výbor môže urovnať spor prostredníctvom rozhodnutia.
3. Zmluvné strany prijímú potrebné opatrenia na implementáciu rozhodnutia uvedeného v odseku 2.

4. Ak nie je možné urovnať spor v súlade s odsekom 2, ktorákoľvek zo zmluvných strán môže požiadať, aby sa spor predložil arbitrážnej komisii skladajúcej sa z troch arbitrov v súlade s nižšie stanoveným postupom:
 - a) každá zmluvná strana si určí arbitra do šesťdesiatich (60) dní odo dňa prijatia oznámenia žiadosti o arbitráž arbitrážnym súdom adresovanej druhou zmluvnou stranou prostredníctvom diplomatických kanálov; tretí arbiter by mal byť menovaný do ďalších šesťdesiatich (60) dní. Ak si niektorá zo zmluvných strán neurčí arbitra v rámci dohodnutého obdobia alebo ak tretí arbiter nebude určený v rámci dohodnutého obdobia, každá zmluvná strana môže požiadať predsedu radu Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo, aby určil arbitra alebo arbitrov;
 - b) tretí arbiter určený podľa podmienok uvedeného odseku a) by mal byť štátnym príslušníkom tretieho štátu a koná vo funkcii predsedu arbitrážneho súdu;
 - c) arbitrážny súd sa dohodne na rokovacom poriadku; a
 - d) na základe konečného rozhodnutia arbitrážneho súdu počiatočné výdavky sa rovnakým dielom rozdelia medzi zmluvné strany.
5. Akékoľvek predbežné rozhodnutie alebo konečné rozhodnutie arbitrážneho súdu je pre zmluvné strany záväzné.
6. Ak jedna zo zmluvných strán nebude konať v súlade s rozhodnutím arbitrážneho súdu prijatým podľa podmienok tohto článku do tridsiatich (30) dní od oznámenia uvedeného rozhodnutia, druhá zmluvná strana môže, počas obdobia nekonania prvej strany, obmedziť, pozastaviť alebo zrušiť práva alebo výsady, ktoré udelila podľa podmienok tejto dohody zmluvnej strane, ktorá dohodu neplní.

Článok 23

Ochranné opatrenia

1. Strany prijímú akékoľvek všeobecné alebo špecifické opatrenia, ktoré si vyžaduje plnenie ich povinností podľa tejto dohody. Budú dohliadať na to, aby sa dosiahli ciele stanovené v tejto dohode.
2. Ak ktorákoľvek zo strán uváži, že druhá strana si neplní povinnosti v rámci tejto dohody, môže prijať vhodné opatrenia. Ochranné opatrenia sú obmedzené, pokiaľ ide o rozsah a trvanie, na to, čo je bezpodmienečne potrebné na nápravu situácie alebo na udržanie rovnováhy tejto dohody. Prednosť majú také opatrenia, ktoré čo najmenej narušia fungovanie tejto dohody.
3. Zmluvná strana, ktorá uvažuje o prijatí ochranných opatrení, to oznámi prostredníctvom spoločného výboru ostatným zmluvným stranám a predloží všetky príslušné informácie.
4. Zmluvné strany bezodkladne začnú konzultácie v spoločnom výbore s úmyslom nájsť spoločné prijateľné riešenie.

5. Bez toho, aby boli dotknuté článok 3 ods. d, článok 4 ods. d a články 13 a 14, príslušné zmluvné strany nemôžu prijať ochranné opatrenia do jedného mesiaca odo dňa oznámenia podľa odseku 3, okrem prípadov, ak konzultačný postup podľa odseku 4 bol ukončený pred uvedeným termínom.
6. Príslušná zmluvná strana bezodkladne oznámi opatrenia prijaté spoločným výborom a poskytne všetky príslušné informácie.
7. Akékoľvek opatrenie podľa podmienok tohto článku sa pozastaví, ak neplniaca strana splní ustanovenia tejto dohody.

Článok 24

Geografické rozšírenie tejto dohody

Zmluvné strany, aj keď uznávajú bilaterálny charakter tejto dohody, berú na vedomie, že je v rozsahu euro-stredomorského partnerstva, ktoré je ustanovené v barcelonskom vyhlásení z 28. novembra 1995. Zmluvné strany sa zaväzujú viesť nepretržitý dialóg s cieľom zabezpečiť spojitosť tejto dohody s barcelonským procesom, a to najmä pokiaľ ide o možnosť vzájomnej dohody na zmenách a doplneniach pri zohľadnení podobných dohôd o leteckej doprave.

Článok 25

Vzťah k iným dohodám

1. Ustanoveniami tejto dohody sa zrušujú príslušné ustanovenia existujúcich bilaterálnych dohôd medzi Marokom a členskými štátmi. Avšak existujúce obchodné práva, ktoré vznikli na základe týchto bilaterálnych dohôd a ktoré nie sú predmetom tejto dohody, sa môžu i naďalej uplatňovať, pokiaľ sa nerozlišuje medzi členskými štátmi Európskeho spoločenstva a ich štátnymi príslušníkmi.
2. Ak sa zmluvné strany stanú účastníkmi multilaterálnej dohody alebo podpíšu rozhodnutie prijaté Medzinárodnou organizáciou pre civilné letectvo alebo inou medzinárodnou organizáciou, ktorá rieši záležitosti, ktoré sú predmetom tejto dohody, obrátia sa na spoločný výbor, aby určil, či by sa táto dohoda mala revidovať a zohľadniť tento vývoj.
3. Táto dohoda sa nedotýka žiadneho rozhodnutia týchto dvoch zmluvných strán implementovať budúce odporúčania, ktoré môže navrhnúť Medzinárodná organizácia pre civilné letectvo. Zmluvné strany nesmú uvádzať túto dohodu alebo niektorú jej časť ako základ pri odporovaní úvahám Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo o alternatívnych politikách v akejkoľvek veci, ktorá je predmetom tejto dohody.

Článok 26

Zmeny a doplnenia

1. Ak jedna zo zmluvných strán si želá revidovať ustanovenia tejto dohody, oznámi to zodpovedajúcim spôsobom spoločnému výboru. Dohodnutá zmena a doplnenie k tejto dohode nadobudnú účinnosť po ukončení príslušných interných postupov.
2. Spoločný výbor môže na základe návrhu jednej zo zmluvných strán a v súlade s týmto článkom rozhodnúť o úprave príloh k tejto dohode.
3. Táto dohoda sa nedotýka práva každej zmluvnej strany v súlade s dodržaním zásady nediskriminácie a ustanovení tejto dohody jednostranne prijímať nové právne predpisy alebo meniť a dopĺňať existujúce právne predpisy v oblasti leteckej dopravy alebo pridruženej oblasti uvedenej v prílohe 6, pokiaľ ide o zásadu nediskriminácie a v súlade s ustanoveniami tejto dohody.
4. Len čo jedna zmluvná strana vypracuje nové právne predpisy, bude o tom čo najpodrobnejšie informovať druhú zmluvnú stranu. Na požiadanie jednej zo zmluvných strán sa v spoločnom výbore môže uskutočniť predbežná výmena názorov.
5. Len čo jedna strana prijme nové právne predpisy alebo zmenu a doplnenie svojich právnych predpisov v oblasti leteckej dopravy alebo pridruženej oblasti uvedenej v prílohe 6, najneskôr do 30 dní od ich prijatia o tom informuje druhú zmluvnú stranu. Na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán spoločný výbor do šesťdesiatich dní od tejto žiadosti zorganizuje stretnutie s cieľom výmeny názorov o dôsledkoch týchto nových právnych predpisov alebo zmenách a doplneniach na správne fungovanie tejto dohody.
6. Spoločný výbor:
 - a) prijíma rozhodnutie, ktorým sa reviduje príloha 6 k tejto dohode s cieľom zapracovať do nej, ak to bude potrebné, nové právne predpisy alebo príslušné zmeny a doplnenia na základe reciprocity;
 - b) prijíma rozhodnutie, podľa ktorého sa nové právne predpisy alebo príslušná zmena a doplnenie budú považovať, že sú v súlade s touto dohodou; alebo
 - c) rozhoduje o ďalších opatreniach, ktoré sa majú prijať v primeranom čase s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie tejto dohody.

Článok 27

Ukončenie platnosti

1. Táto dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú.
2. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek písomne oznámiť prostredníctvom diplomatických kanálov druhej zmluvnej strane svoje rozhodnutie ukončiť túto dohodu. Toto oznámenie sa súčasne zašle Medzinárodnej organizácii pre civilné letectvo. Platnosť zmluvy sa skončí dvanásť mesiacov, odkedy druhá zmluvná strana prijme toto oznámenie, okrem prípadov ak oznámenie o skončení dohody sa stiahne pred ubehnutím tohto obdobia.
3. Platnosť tejto zmluvy sa skončí alebo sa pozastaví, ak sa skončí alebo pozastaví účinnosť asociačnej dohody.

Článok 28

Registrácia v ICAO

Táto dohoda a všetky zmeny a doplnenia k tejto dohode sa zaregistrujú v Medzinárodnej organizácii civilného letectva.

Článok 29

Nadobudnutie platnosti

Táto dohoda sa uplatňuje predbežne od dátumu podpísania a nadobudne platnosť, keď obidve zmluvné strany uskutočnia potrebné interné postupy, ktoré sú potrebné na nadobudnutie platnosti dohody.

NA DÔKAZ TOHO dolupodpísaní splnomocnení zástupcovia podpísali túto dohodu.

V _____ dňa _____ 20__, vyhotovená [dvojmo], v arabskom a _____ jazyku, pričom všetky znenia sú rovnako autentické.

ZA MAROCKÉ KRÁĽOVSTVO

ZA EURÓPSKE SPOLOČENSTVO

PRÍLOHA 1

Dohodnuté služby a určené trasy

1. Táto príloha podlieha prechodným ustanoveniam uvedeným v prílohe 4 k tejto dohode.
2. Každá zmluvná strana udeľuje leteckým dopravcom druhej zmluvnej strany práva prevádzkovať letecké služby na nižšie uvedených trasách:

a) v prípade leteckých dopravcov Európskeho spoločenstva:

Miesta v Európskom spoločenstve – jedno alebo viacero miest v Maroku – medziľahlé miesta.

b) pre leteckých dopravcov Maroka:

Miesta v Maroku – jedno alebo viacero miest v Európskom spoločenstve.

3. Leteckí dopravcovia Maroka sú oprávnení uplatňovať obchodné práva uvedené v článku 2 tejto dohody medzi viacerými než jedným miestom, ktoré sa nachádzajú na území Spoločenstva za predpokladu, že tieto služby sa začínajú alebo končia na území Maroka.

Leteckí dopravcovia Spoločenstva sú oprávnení uplatňovať obchodné práva uvedené v článku 2 tejto dohody medzi Marokom a vzdialenejšími miestami za predpokladu, že tieto služby začínajú alebo končia na území Spoločenstva a že vo vzťahu k službám pre cestujúcich sa tieto miesta nachádzajú v krajinách európskej susedskej politiky.

Leteckí dopravcovia Európskeho spoločenstva sú pri službách do/ z Maroka oprávnení lietať na viac než jedno miesto pri tom istom lete (co-terminalisation) a uplatňovať právo prerušenia cesty medzi týmito miestami.

Krajiny európskej susedskej politiky sú: Alžírsko, Arménsko, Palestínska samospráva, Azerbajdžan, Bielorusko, Egypt, Gruzínsko, Izrael, Jordánsko, Libanon, Líbya, Moldavsko, Maroko, Sýria, Tunisko a Ukrajina. Miesta, ktoré sa nachádzajú v krajinách susedskej politiky, sa môžu tiež použiť ako miesta na medzipristátie.

4. Určené trasy sa môžu prevádzkovať v oboch smeroch. Je to na rozhodnutí každej spoločnosti, či každé miesto, medziľahlé miesto a vzdialenejšie miesto určenej trasy vynechá pri niektorých alebo všetkých letoch, za predpokladu, že let sa začína alebo končí na území Maroka v prípade leteckých dopravcov Maroka alebo na území členského štátu Európskeho spoločenstva v prípade leteckých dopravcov Európskeho spoločenstva.

5. Každá zmluvná strana umožní každému leteckému dopravcovi, aby si určil počet letov a kapacity medzinárodnej leteckej dopravy, ktorú ponúka na základe komerčných hľadísk na danom trhu. V súlade s týmto právom nesmie žiadna zmluvná strana jednostranne obmedziť objem premávky, počet alebo pravidelnosť letov, typ alebo typy lietadiel prevádzkovaných leteckými dopravcami druhej zmluvnej strany s výnimkou colných, technických, prevádzkových dôvodov, dôvodov ochrany životného prostredia alebo ochrany zdravia.
6. Každý letecký dopravca môže uskutočňovať medzinárodnú leteckú dopravu bez obmedzenia z hľadiska zmeny, typu prevádzkovaného lietadla na všetkých miestach určených trás.
7. Prenájom (wet-leasing) marockým leteckým dopravcom lietadla leteckej spoločnosti tretej krajiny s posádkou alebo leteckým dopravcom Európskeho spoločenstva, lietadla leteckej spoločnosti tretej krajiny inej než sú krajiny uvedené v prílohe 5 s cieľom využívať práva uvedené v tejto dohode, musí byť výnimočné alebo to musí byť na plnenie dočasných potrieb. Musí sa predložiť na schválenie vopred zo strany orgánu, ktorý vydal licenciu na prenájom leteckému dopravcovi a príslušnému orgánu druhej zmluvnej strany.

PRÍLOHA 2

Dvojstranné dohody medzi Marokom a členskými štátmi Európskeho spoločenstva

Ako je ustanovené v článku 25 tejto dohody touto dohodou sa rušia príslušné ustanovenia týchto dvojstranných dohôd o leteckej doprave medzi Marokom a členskými štátmi:

- Dohoda medzi **vládou Belgického kráľovstva a vládou Jeho veličenstva marockého kráľa** o leteckej doprave podpísaná 20. januára 1958 v Rabate ;

Doplnená formou výmeny nót z 20. januára 1958;

Naposledy zmenená a doplnená memorandom o porozumení z 11. júna 2002 v Rabate;

- Dohoda medzi **vládou Československej socialistickej republiky a vládou Jeho veličenstva marockého kráľa** o leteckej doprave, podpísaná 8. mája 1961 v Rabate, ohľadom ktorej Česká republika uložila vyhlásenie o nástupníctve;
- Dohoda medzi vládou **Dánskeho kráľovstva a vládou Marockého kráľovstva** o leteckých službách podpísaná v Rabate 14. novembra 1977;

Doplnená formou výmeny nót zo 14. novembra 1977;

- Dohoda medzi **Spolkovou republikou Nemecko a Marockým kráľovstvom** o leteckej doprave podpísaná 12. októbra 1961 v Bonne;

Zmenená a doplnená memorandom o porozumení podpísaným 12. decembra 1991 v Bonne.

Zmenená a doplnená formou výmeny nót z 9. apríla 1997 a zo 16. februára 1998;

Naposledy zmenená a doplnená memorandom o porozumení z 15. júla 1998 v Rabate;

- Dohoda medzi **vládou Helénskej republiky a vládou Marockého kráľovstva** o leteckej doprave podpísaná 6. októbra 1998 v Aténach;

Je potrebné ju interpretovať spolu s memorandom o porozumení podpísaným 6. októbra 1998 v Aténach;

- Dohoda medzi **vládou Španielska a vládou Marockého kráľovstva** o leteckej doprave podpísaná 7. júla 1970 v Madride;

Naposledy doplnená formou výmeny listov z 12. augusta 2003 a 25. augusta 2003;

- Dohoda medzi **vládou Francúzskej republiky a vládou Jeho veličenstva Marockého kráľa** o leteckej doprave podpísaná 25. októbra 1957 v Rabate;

Zmenená a doplnená formou výmeny nót z 22. marca 1961;

Zmenená a doplnená odsúhlasenou zápisnicou z 2. a 5. decembra 1968;

Zmenená a doplnená memorandom o konzultáciách zo 17 – 18. mája 1976;

Zmenená a doplnená memorandom o konzultáciách z 15. marca 1977;

Naposledy zmenená a doplnená memorandom o konzultáciách z 22. – 23. marca 1984 a formou výmeny listov zo 14. marca 1984;

- Dohoda medzi **vládou Talianskej republiky a vládou Jeho veličenstva marockého kráľa** o leteckej doprave podpísaná 8. júla 1967 v Rabate;

Zmenená a doplnená memorandom o porozumení podpísaným 13. júla 2000 v Ríme.

Naposledy zmenená a doplnená formou výmeny nót zo 17. októbra 2001 a z 3. januára 2002;

- Dohoda medzi **vládou Lotyšskej republiky a vládou Marockého kráľovstva** o leteckej doprave podpísaná v 19. mája 1999 vo Varšave;
- Dohoda medzi **vládou Luxemburského veľkvojvodstva a vládou Jeho veličenstva marockého kráľa** o leteckej doprave podpísaná 5. júla 1961 v Bonne;
- Dohoda medzi **Maďarskou ľudovou republikou a Marockým kráľovstvom** o leteckej doprave podpísaná 21. marca 1967 v Rabate;
- Dohoda medzi **vládou Maltskej republiky a vládou Jeho veličenstva marockého kráľa** o leteckej doprave podpísaná 26. mája 1983 v Rabate;
- Dohoda medzi **vládou Jej veličenstva holandskej kráľovnej a vládou Jeho veličenstva marockého kráľa** o leteckej doprave podpísaná 20. mája 1959 v Rabate;
- Dohoda medzi **Spolkovou vládou Rakúska a vládou Marockého kráľovstva** o leteckej doprave podpísaná 27. februára 2002 v Rabate;
- Dohoda medzi **vládou Poľskej ľudovej republiky a vládou Marockého kráľovstva** o leteckej doprave podpísaná 29. novembra 1969 v Rabate;
- Dohoda medzi **Portugalskom a Marockým kráľovstvom** o leteckej doprave podpísaná 3. apríla 1958 v Rabate;

Doplnená zápisnicou podpísanou 19. decembra 1975 v Lisabone;

Naposledy zmenená a doplnená zápisnicou podpísanou 17. novembra 2003 v Lisabone;

- Dohoda medzi **vládou Švédskeho kráľovstva a vládou Marockého kráľovstva** o leteckej doprave podpísaná 14. novembra 1977 v Rabate;
- Doplnená formou výmeny nót zo 14. novembra 1977;
- Dohoda medzi **vládou Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a vládou Marockého kráľovstva** o leteckých službách podpísaná v 22. októbra 1965 v Londýne;

Zmenená a doplnená formou výmeny nót z 10. a zo 14. októbra 1968;

Zmenená a doplnená zápisnicou podpísanou 14. marca 1997 v Londýne;

Naposledy zmenená a doplnená zápisnicou podpísanou 17. októbra 1997 v Rabate;

Dohody o leteckých službách a ostatné dohody parafované alebo podpísané medzi Marockým kráľovstvom a členskými štátmi Európskeho spoločenstva, ktoré v deň podpisu tejto dohody ešte nevstúpili do platnosti a nie sú predbežne uplatňované

- Dohoda medzi **vládou Holandského kráľovstva a vládou Marockého kráľovstva** o leteckých službách, pripojená ako príloha 1 k memorandu o porozumení, podpísaná 20. júna 2001 v Haagu;

PRÍLOHA 3

Postupy pre prevádzkové oprávnenia a technické povolenia: príslušné orgány

1. Európske spoločenstvo

Nemecko

Generálne riaditeľstvo pre civilné letectvo, leteckokozmické záležitosti a námorníctvo

Spolkové ministerstvo dopravy, verejných prác a stavebníctva

Rakúsko

Úrad pre civilné letectvo

Spolkové ministerstvo dopravy, inovácie a technológie

Belgicko

Generálne riaditeľstvo leteckej dopravy

Spolkový úrad mobility a dopravy

Cyprus

Odbor civilného letectva

Ministerstvo telekomunikácií a prác

Dánsko

Úrad pre civilné letectvo

Španielsko

Generálne riaditeľstvo civilného letectva

Ministerstvo pre vnútorný rozvoj

Estónsko

Úrad pre civilné letectvo

Fínsko

Úrad pre civilné letectvo

Francúzsko

Generálne riaditeľstvo civilného letectva (DGAG)

Grécko

Grécky úrad civilného letectva

Ministerstvo dopravy a telekomunikácií

Maďarsko

Generálne riaditeľstvo civilného letectva

Ministerstvo hospodárstva a dopravy

Írsko

Generálne riaditeľstvo civilného letectva

Odbor dopravy

Taliansko

Národný úrad pre civilné letectvo (ENAC)

Lotyšsko

Úrad pre civilné letectvo

Ministerstvo dopravy

Litva

Úrad pre civilné letectvo

Luxembursko

Riaditeľstvo civilného letectva

Malta

Odbor civilného letectva

Holandsko

Riaditeľstvo leteckej politiky

Ministerstvo dopravy, verejných prác a vodohospodárstva

Poľsko

Úrad pre civilné letectvo

Portugalsko

Národný inštitút pre civilné letectvo (INAC)

Ministerstvo zariadení, plánovania a územnej správy

Česká republika

Odbor civilného letectva

Spojené kráľovstvo

Riaditeľstvo letectva

Odbor dopravy

Slovensko

Generálne riaditeľstvo civilného letectva

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií

Slovinsko

Úrad pre civilné letectvo

Ministerstvo dopravy

Švédsko

Generálne riaditeľstvo civilného letectva

2. Marocké kráľovstvo

Riaditeľstvo civilného letectva

Ministerstvo zariadení a dopravy

PRÍLOHA 4

Prechodné ustanovenia

1. Implementácia a uplatňovanie marockou stranou všetkých ustanovení právnych predpisov Spoločenstva týkajúcich sa leteckej dopravy uvedených v prílohe 6 je predmetom vyhodnotenia v rámci zodpovednosti Európskeho spoločenstva a mal by ich vyhodnocovať spoločný výbor. Toto rozhodnutie spoločného výboru by sa malo prijať najneskôr dva roky od nadobudnutia platnosti tejto dohody.
2. Až do okamihu prijatia tohto rozhodnutia dohodnuté lety a určené trasy v prílohe 1 nezahŕňajú právo leteckých dopravcov Európskeho spoločenstva nakladať cestujúcich a náklady v Maroku a vykladať cestujúcich a náklady vo vzdialenejších miestach a naopak a právo marockých leteckých dopravcov nakladať cestujúcich a náklady na mieste v Európskom spoločenstve s cieľom vykladať ich na inom mieste Európskeho spoločenstva a naopak. Avšak všetky obchodné práva 5. slobody udelené v jednej z dvojstranných dohôd medzi Marokom a členskými štátmi Európskeho spoločenstva, uvedené v prílohe 2, sa môžu i naďalej uplatňovať, pokiaľ nedôjde k diskriminácii na základe štátnej príslušnosti.

PRÍLOHA 5

Zoznam ďalších štátov uvedených v článkoch 3 a 4 tejto dohody

1. Islandská republika (podľa Dohody o Európskom hospodárskom priestore)
2. Lichtenštajnské kniežatstvo (podľa Dohody o Európskom hospodárskom priestore)
3. Nórske kráľovstvo (podľa Dohody o Európskom hospodárskom priestore)
4. Švajčiarska konfederácia (podľa Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave)

PRÍLOHA 6

Pravidlá platné pre civilné letectvo

„*Platné ustanovenia*“ nasledovných aktov sa uplatnia v súlade s dohodou, okrem prípadov, ak to je inak uvedené v tejto prílohe alebo v prílohe 4 k prechodným ustanoveniam. Ak to je potrebné, konkrétne prispôsobenie každého jednotlivého aktu je uvedené nižšie:

A. BEZPEČNOSŤ LETECTVA

Poznámka: Presné podmienky, pokiaľ ide o účasť Maroka v Európskej agentúre pre bezpečnosť letectva (EABL), sa budú musieť prerokovať neskôr.

č. 3922/91

Nariadenie Rady č. 3922/91 zo 16. decembra 1991 o harmonizácii technických požiadaviek a správnych postupov v oblasti civilného letectva

Zmenené a doplnené:

- Nariadením Komisie (ES) č. 2176/96 z 13. novembra 1996, ktorým sa vzhľadom k vedeckému a technickému pokroku mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91
- Nariadením Komisie č. 1069/1999 z 25. mája 1999, ktorým sa vzhľadom k vedeckému a technickému pokroku prispôsobuje nariadenie Rady č. 3922/91
- Nariadením Komisie (ES) č. 2871/2000 z 28. decembra 2000, ktorým sa vedeckému a technickému pokroku prispôsobuje nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 o zosúladení technických požiadaviek a administratívnych postupov v oblasti civilného letectva
- Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1592/2002 z 15. júla 2002 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva

Platné ustanovenia: Články 1 až 10, 12 až 13 s výnimkou článku 4 ods. 1 a článku 8 ods. 2, veta 2, prílohy I, II a III

Pokiaľ ide o uplatnenie článku 12, výraz „členské štáty“ sa nahradí výrazom „členské štáty ES“.

Č. 94/56 ES

Smernica Rady 94/56 z 21. novembra 1994, ktorou sa stanovujú základné princípy, ktorými sa riadi vyšetrowanie nehôd a incidentov v civilnom letectve

Platné ustanovenia: články 1 až 12

č. 1592/2002

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1592/2002 z 15. júla 2002 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva

Zmenené a doplnené:

- Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1643/2003 z 22. júla 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1592/2002 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva
- Nariadením Komisie (ES) č. 1701/2003 z 24. septembra 2003 prispôsobujúce článok 6 nariadenia (ES) č. 1592/2002

Platné ustanovenia: Články 1 až 57, prílohy I a II

č. 2003/42

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES z 13. júna 2003 o hlásení udalostí v civilnom letectve

Platné ustanovenia: Články 1 až 11, prílohy I a II

č. 1702/2003

Nariadenie (ES) č. 1702/2003 z 24. septembra 2003, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá certifikovania letovej spôsobilosti a environmentálneho certifikovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj certifikovania projekčných a výrobných organizácií

Platné ustanovenia: články 1 až 4 prílohy

č. 2042/2003

Smernica Komisie (ES) č. 2042/2003 z 20. novembra 2003 o kontinuite letovej vhodnosti lietadiel a leteckých výrobkov, súčiastok a príslušenstva a o povolení organizáciám a pracovníkom zapojeným do plnenia týchto úloh

Platné ustanovenia: Články 1 až 6, prílohy I až IV

č. 104/2004

Nariadenie Komisie (ES) č. 104/2004 z 22. januára 2004 stanovujúce pravidlá organizácie a zloženia Odvolacej rady Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva

Platné ustanovenia: články 1 až 7 prílohy

B. MANAŽMENT LETOVEJ PREVÁDZKY

č. 93/65

Smernica Rady 93/65 z 19. júla 1993 o definovaní a používaní zlučiteľných technických špecifikácií pri obstarávaní zariadenia a systémov riadenia letovej prevádzky

zmenené a doplnené:

- Smernica Komisie 97/15/ES z 25. marca 1997 prijímajúca normy Eurocontrol, ktorou sa mení a dopĺňa smernicu Rady 93/65/EHS o definovaní a používaní zlučiteľných technických špecifikácií pri obstarávaní zariadenia a systémov riadenia letovej prevádzky v znení a doplnení nariadenia Komisie 2082/2000 zo 6. septembra 2000, ktorým sa mení smernica 97/15, ktorou sa prijímajú technické normy Eurocontrol a ktorou sa mení smernica Rady 93/65 v znení a doplnení nariadenia Komisie (ES) č. 980/2002 zo 4. júna 2002, ktorým mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2082/2000, ktorým sa prijímajú technické normy Eurocontrol

Platné ustanovenia: Články 1 až 9, prílohy I a II

Odkaz na smernicu Rady č. 93/65 sa od 20. októbra 2005 vypustí.

č. 2082/2000

Nariadenie Komisie 2082/2000 zo 6. septembra 2000, ktorým sa prijímajú technické normy Eurocontrol a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 97/15/ES prijímajúca normy Eurocontrol a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/65

zmenené a doplnené:

- Nariadením Komisie (ES) č. 980/2002 zo 4. júna 2002, ktorým mení a dopĺňa nariadenie (ES) 2082/2000, ktorým sa prijímajú technické normy Eurocontrol

Platné ustanovenia: Články 1 až 3, prílohy I až III

č. 549/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa stanovuje rámec na vytvorenie jednotného európskeho neba (rámcové nariadenie)

Platné ustanovenia: Články 1 až 4, 6 a články 9 až 14.

č. 550/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 z 10. marca 2004, o poskytovaní letových navigačných služieb v jednotnom európskom nebi (nariadenie o poskytovaní služieb)

Platné ustanovenia: články 1 až 19

č. 551/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 551/2004 z 10. marca 2004, o organizácii a využívaní vzdušného priestoru v jednotnom európskom nebi (nariadenie o vzdušnom priestore)

Platné ustanovenia: články 1 až 11

č. 552/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 z 10. marca 2004, o interoperabilite siete manažmentu letovej prevádzky v Európe (nariadenie o interoperabilite)

Platné ustanovenia: články 1 až 12

C. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

č. 89/629

Smernica Rady 89/629 zo 4. decembra 1989 o obmedzení emisií hluku civilných podzvukových lietadiel

Platné ustanovenia: články 1 až 8

č. 92/14

Smernica Rady č. 92/14/EHS z 2. marca 1992 o obmedzení prevádzky letúnov podľa časti II, kapitoly 2, zväzku 1 prílohy 16 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, druhé vydanie (1988)

Zmenené a doplnené:

- Smernicou Rady 98/20/ES z 30. marca 1998, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 92/14/EHS o obmedzení prevádzky lietadiel podľa časti II, kapitoly 2, zväzku I prílohy 16 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, druhé vydanie (1988)
- Smernicou Komisie 1999/28/ES z 21. apríla 1999, ktorou sa mení a dopĺňa príloha k smernici Rady 92/14/EHS o obmedzení prevádzky lietadiel podľa časti II, kapitoly 2, zväzku I prílohy 16 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, druhé vydanie (1988)
- Nariadením Komisie (ES) č. 991/2001 z 21. mája 2001, ktorým sa mení a dopĺňa príloha k smernici Rady 92/14/EHS o obmedzení prevádzky lietadiel podľa časti II, kapitoly 2, zväzku 1 prílohy 16 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, druhé vydanie (1988)

Platné ustanovenia: články 1 až 11 prílohy

č. 2002/30

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/30/ES z 26. marca 2002 o pravidlách a postupoch zavedenia prevádzkových obmedzení podmienených hlukom na letiskách Spoločenstva

Platné ustanovenia: Články 1 až 15, prílohy I a II

č. 2002/49

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/49/ES z 25. júna 2002, ktorá sa týka posudzovania a riadenia environmentálneho hluku

Platné ustanovenia: Články 1 až 16, prílohy I až IV

D. OCHRANA SPOTREBITEĽOV

č. 90/314

Smernica Rady 90/314 z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb

Platné ustanovenia: články 1 až 10

č. 92/59

Smernica Rady 92/59 z 29. júna 1992 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

Platné ustanovenia: články 1 až 19

č. 93/13

Smernica Rady 93/13 z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Platné ustanovenia: články 1 až 10 prílohy

č. 95/46

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46 z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov

Platné ustanovenia: články 1 až 34

č. 2027/97

Nariadenie Rady 2027/97 z 9. októbra 1997 o zodpovednosti leteckého dopravcu v prípade nehôd

Zmenené a doplnené:

- Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 889/2002 z 13. mája 2002, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) 2027/97 o zodpovednosti leteckého dopravcu v prípade nehôd

Platné ustanovenia: články 1 až 8

č. 261/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004 ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov, a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91

Platné ustanovenia: články 1 až 17

E. POČÍTAČOVÉ REZERVAČNÉ SYSTÉMY

č. 2299/1989

Nariadenie Rady č. 2299/1989 z 24. júla 1989, ktorým sa zavádza kódex správania pre používanie počítačových rezervačných systémov

Zmenené a doplnené:

- Nariadením Rady (EHS) č. 3089/93 z 29. októbra 1993, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 2299/89 o kódexe správania pre používanie počítačových rezervačných systémov
- Nariadením Rady (EHS) č. 323/1999 z 8. februára 1999, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 2299/89 o kódexe správania pre používanie počítačových rezervačných systémov

Platné ustanovenia: články 1 až 22 a príloha

F. SOCIÁLNE ASPEKTY

č. 1989/391

Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci

Platné ustanovenia: články 1 až 16 a 18 – 19

č. 2003/88

Smernica 2003/88/ES Európskeho Parlamentu a Rady zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času

Platné ustanovenia: Články 1 až 19, 21 až 24 a 26 až 29.

č. 2000/79

Smernica Rady 2000/79/ES z 27. novembra 2000, ktorá sa týka Európskej dohody o organizácii pracovného času mobilných pracovníkov civilného letectva, ktorú uzavrela Asociácia európskych leteckých spoločností (AEA), Európska federácia pracovníkov v doprave (ETF), Európska asociácia civilných letcov (ECA), Európska asociácia regionálnych leteckých spoločností (ERA) a Asociácia nezávislých leteckých dopravcov (IACA)

Platné ustanovenia: články 1 až 5

G. INÉ PRÁVNE PREDPISY

č. 91/670

Smernica Rady č. 91/670 zo 16. decembra 1991 o vzájomnom uznávaní licencií leteckého personálu pre výkon činností v civilnom letectve

Platné ustanovenia: články 1 až 8 a príloha